

Nr 35

Finansutskottets betänkande i anledning av motion om en sedel av valören 500 kronor.**Motionen**

I motionen 1971: 298 av herr Hjorth (s) hemställs att riksdagen hos Kungl. Maj:t anhåller om utredning och förslag om en ny sedelvalör i storleken 500 kronor.

I motionen anføres att liksom för den år 1970 genomförda myntreformen kan praktiska och funktionsmässiga skäl anföras för en ändring av riksbankens sedelserie. Motionären anser att ett omvittnat behov vuxit fram av en sedelvalör mellan 100 och 1 000 kronor. En sådan sedel skulle underlätta många penningtransaktioner och affärsuppgörelser hos posten, i banker och i butiker. Genom en enklare sedelhantering skulle också riskerna för felräkningar minska.

Remissyttrande

Utskottet har inhämtat yttrande över motionen från fullmäktige i riksbanken.

Fullmäktige i riksbanken anför att den hittillsvarande utvecklingen av sedelutgivningen och de förändringar som på senare tid skett på betalningsområdet i övrigt, särskilt i vad gäller den starkt ökade användningen av checkar även vid allmänhetens betalningar, icke ger stöd åt antagandet att ett behov föreligger att utöka den nuvarande sedelserien med en 500-kronorssedel. Vad sedelutgivningen beträffar är främst att notera den allt större roll som 1 000-kronorssedeln kommit att spela. Dess andel i sedelomloppet har successivt stigit. Av penninginstituten och posten bekräftas att 1 000-kronorssedeln har fått ökad användning även vid allmänhetens betalningar avseende större belopp. Samtidigt har under 1960-talet checken vid sidan av post- och bankgiro kommit att i allt högre grad utnyttjas även vid allmänhetens betalningar. Även den ökade förekomsten av s. k. köpkort bör noteras i detta sammanhang. Man torde böra räkna med att utvecklingen mot vidgad användning av privata checkkonton, post- och bankgiro samt i viss mån köpkort i stället för kontantbetalning kommer att fortsätta trots att — i vad gäller checkbetalningar — den snabba utvecklingen medfört missbruk, som åt-

minstone tills vidare föranlett vissa inskränkningar i användningen av checkar som betalningsmedel i detaljhandeln.

I dagens läge fyller det nuvarande sedelsystemet kompletterat med de möjligheter som post- och bankgiro samt innehav av checkkonto innebär enligt fullmäktiges mening väl de krav som från näringsliv och allmänhet kan ställas på tillgång till ett smidigt betalningssystem. Införande av en sedel av en så relativt hög valör som 500 kronor skulle förmodligen ha till följd att den nya sedeln skulle komma att i någon utsträckning ersätta 1 000-kronorssedeln vid allmänhetens betalningar av större belopp under det att 100-kronorssedeln i stort sett i oförändrad omfattning skulle komma att brukas vid allmänhetens penningtransaktioner. Om därtill — såsom synes väl möjligt — förekomsten av en 500-kronorssedel skulle komma att underlätta sedelhamstring i syfte att undandraga värden från beskattning, skulle införandet av en sådan sedel få en ur samhällelig synpunkt rent negativ effekt, anför fullmäktige.

I sedeldistributionsledet och vid handhavandet av större sedelbehållningar ävensom vid arbetet i kassor skulle en utökning av sedelsortimentet snarast innebära en belastning, och det kan i sammanhanget noteras att man från penninginstitutens och postens sida på denna grund och då man icke anser att en 500-kronorssedel skulle motsvara ett förefintligt behov ställer sig negativ till införandet av en sedel å denna valör.

Sammanfattningsvis uttalar fullmäktige, att det enligt fullmäktiges mening icke föreligger något verkligt behov av en sedel av 500-kronorsvalören, som motiverar de kostnader och det merarbete utgivandet av en dylik sedel skulle medföra. Fullmäktige hemställer därför att yrkandet i motionen lämnas utan bifall.

Utskottet

Enligt motionären skulle en sedel av 500 kronors valör fylla ett omvittnat behov. Fullmäktige i riksbanken å sin sida anser inte att det föreligger något verkligt behov av en sådan sedel. Fullmäktige omvittnar att man även från penninginstitutens och postens sida ställer sig negativ till att införa en sedel av denna valör.

Fullmäktige räknar med att utvecklingen mot vidgad användning av post- och bankgiro, köpkort och privata checkkonton i stället för kontantbetalning skall fortsätta. I fråga om privata checkkonton vill utskottet notera att användningen f. n. är avsevärt begränsad. Om användningen i framtiden måste begränsas i nuvarande utsträckning kan detta komma att påverka bedömningen huruvida en sedel av valören 500 kronor bör kunna komma i fråga. Det bör ankomma på fullmäktige i riksbanken att följa utvecklingen. För närvarande finner utskottet inte behov föreligga av en sedel av valören 500 kronor.

Utskottet hemställer

att motionen 1971: 298 ej föranleder någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 19 oktober 1971

På finansutskottets vägnar

SVEN EKSTRÖM

Närvarande: herrar Ekström (s), Wedén (fp), Knut Johansson i Stockholm (s), Franzén (s), Burenstam Linder (m), Larsson i Karlskoga (s), Jansson (s), Löfgren (fp), Josefsson i Halmstad (s), Gadd (s), Fågelsbo (c), Lindahl (s) och Magnusson i Borås (m).